

RESULTS FROM TALIS 2018: VOLUME II

Studiul Internațional privind Procesul de Predare-Învățare inițiat de OCDE (*Teaching and Learning International Survey - TALIS*) este un sondaj internațional, la scară largă, al profesorilor, al conducătorilor școlilor și al mediului de învățare. Această notă prezintă rezultatele bazate pe declarațiile profesorilor și ale conducătorilor școlilor din învățământul secundar inferior, public și privat.

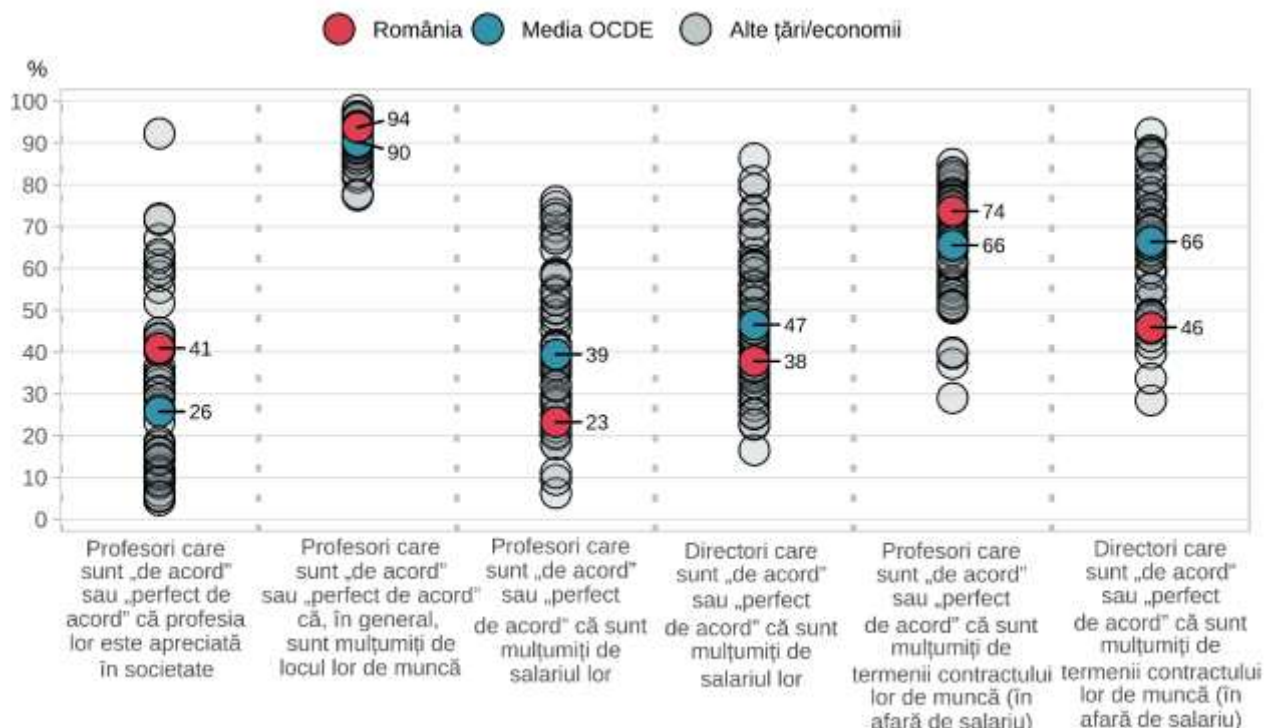
România

I. Ce spun profesorii și conducătorii școlilor despre locurile lor de muncă

- Statutul profesiei poate fi un important factor pentru recrutarea și păstrarea profesorilor în sistem. Pentru a avea o imagine despre percepția asupra statutului profesiei, TALIS 2018 i-a întrebat pe profesori dacă profesia lor este valorizată de societate. În România, 41% din profesori manifestă "acord" sau "perfect de acord" privind afirmația că profesia lor este valorizată de societate, procent mai ridicat decât media țărilor și economiilor OECD participante la TALIS (26%).

Figura 1. Satisfacția profesorilor și a conducătorilor școlilor cu privire la locurile lor de muncă

Rezultate bazate pe răspunsurile profesorilor și ale directorilor din învățământul gimnazial

Notă: Sunt prezentate doar țările și economiile cu date disponibile.

Sursa: OCDE, Baza de date TALIS 2018, Tabelele II.2.1, II.2.16, II.3.56, II.3.65, II.3.59 și II.3.66.

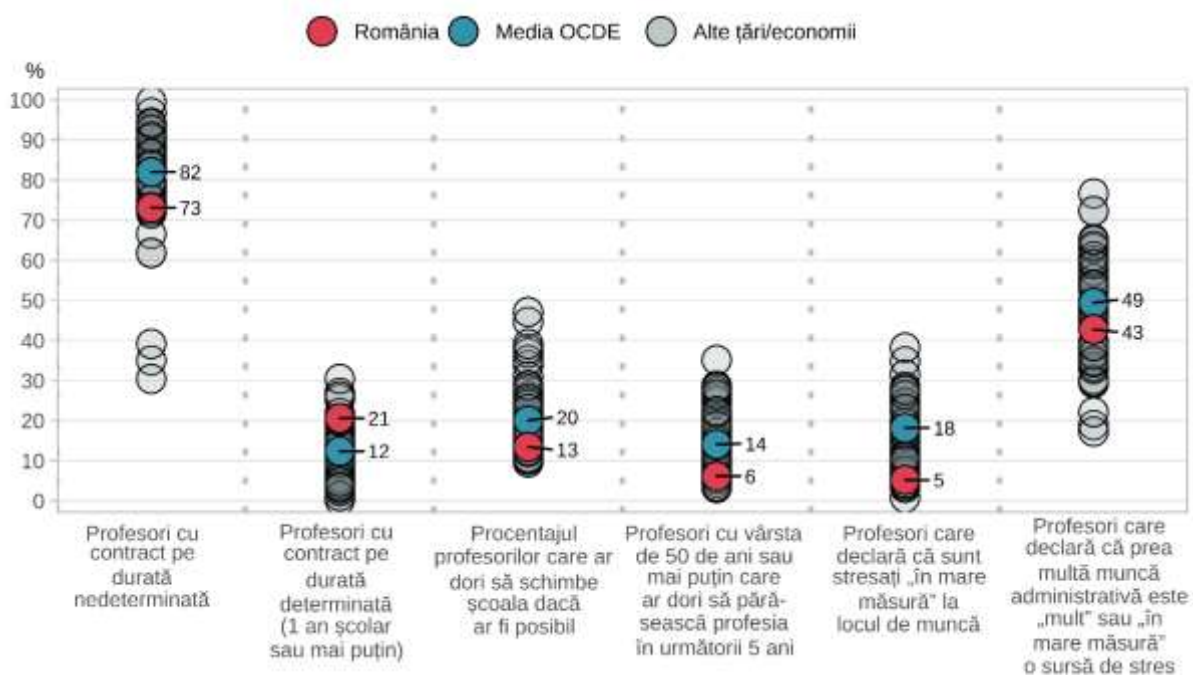
- Între 2013 și 2018 procentajul profesorilor care raportează că profesia lor este valorizată de societate a crescut în aproape jumătate dintre țările și economiile cu date disponibile. În România, în aceeași perioadă, procentajul profesorilor care raportează că profesia lor este valorizată de societate a crescut cu 6 puncte procentuale.
- TALIS definește satisfacția la locul de muncă prin sentimentul de împlinire și de satisfacție pe care îl au profesorii în raport cu activitatea lor. Satisfacția la locul de muncă poate avea o asociere pozitivă cu atitudinile profesorilor față de activitatea și față de performanța lor. În România, 94% din profesori raportează că, în general, sunt satisfăcuți în privința locului lor de muncă (media OCDE: 90%). Mai mult, 74% din profesori se declară satisfăcuți în privința termenilor contractului lor de predare (cu excepția salariului, (media OCDE: 66%). În România, 23% din profesori raportează că sunt satisfăcuți în privința salariilor, procentaj mai scăzut față de media OCDE (39%).
- În România, 96% din directorii din învățământul gimnazial raportează că, în general, sunt satisfăcuți în privința locului lor de muncă (media OCDE: 95%). În plus, 46% din directorii din învățământul gimnazial raportează că sunt satisfăcuți în privința termenilor contractului lor (cu excepția salariului) (media OCDE: 66%). În România, 38% din directorii din învățământul gimnazial sunt satisfăcuți în privința salariilor lor, procentaj mai scăzut față de media OCDE (47%).

II. Condițiile de muncă, mobilitatea în carieră și riscul de reducere a forței de muncă

- Ce factori pot modela satisfacția profesorilor cu privire la locul de muncă? La fel ca stabilitatea în carieră, condițiile de mobilitate și de muncă pot juca un rol important relativ la nivelurile de satisfacție raportate de profesori. Cu privire la stabilitatea carierei, angajamentele de creștere a remunerației financiare a profesorilor și a directorilor și de garantare a acestora prin contracte permanente de muncă pot să concureze cu necesitatea de limitare a costurilor și de asigurare a flexibilității cheltuielilor guvernamentale.

Figura 2. Condițiile de muncă ale profesorilor, mobilitatea și riscul de reducere a forței de muncă

Rezultate bazate pe răspunsurile profesorilor și ale directorilor din învățământul gimnazial

Notă: Sunt prezentate doar țările și economiile cu date disponibile.

Sursa: OCDE, Baza de date TALIS 2018, Tabelele II.3.1, II.2.16, II.2.63, II.2.36, și II.2.43.

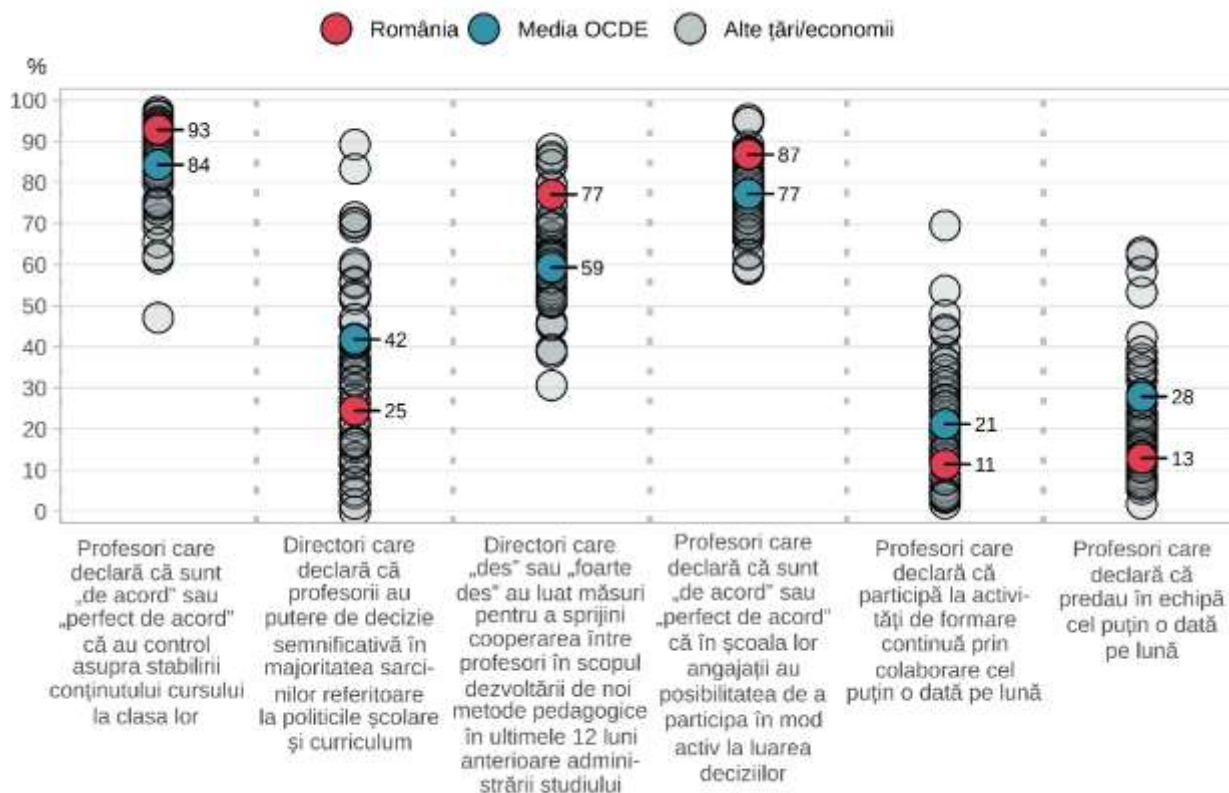
- În România, 73% din profesori au un contract permanent (un contract în derulare fără dată fixă înainte de vârsta pensionării) (media OCDE: 82%). În același timp, 21% din profesorii din România sunt angajați cu contracte cu durată de un an sau sub un an, procentaj mai ridicat decât media țărilor și economiilor OCDE participante la TALIS (media OCDE: 12%). În ultimii 5 ani, în România, proporția profesorilor cu un contract cu durată de un an sau mai puțin de un an a scăzut cu 4 puncte procentuale.
- Cu privire la mobilitatea profesorilor, în România, 13% din profesori ar dori să se mute în altă școală, dacă ar fi posibil (media OCDE: 20%). În medie, la nivelul OCDE, profesorii care ar dori să se mute într-o altă școală sunt mai puțin satisfăcuți în profesia lor, nu au ales ca primă opțiune în carieră profesia didactică și sunt mai tineri și au mai puțină experiență în școala în care se află. De asemenea, există o probabilitate mai ridicată ca aceștia să aibă normă întreagă și să raporteze că predau la o clasă-țintă cu o concentrare mai ridicată de elevi dezavantajați, cu performanță academică scăzută și cu elevi cu probleme comportamentale.
- Reducerea forței de muncă este un alt factor aflat în relație cu mobilitatea profesorilor. Diminuarea numărului de profesori poate afecta performanțele elevilor prin impactul negativ asupra climatului școlii și asupra implementării curriculum-ului. Reducerea personalului poate conduce, de asemenea, la costuri financiare semnificative pentru sistemele educaționale produse de necesitatea de a înlocui profesorii calificați din școlile afectate. Ca o măsură de înlocuire pentru riscul de reducere a forței de muncă, TALIS utilizează intenția profesorilor de a continua în profesia didactică. În România, 17% din profesori raportează că ar dori să părăsească profesia didactică în următorii 5 ani (media OCDE: 25%). Mai mult, 6% din profesorii cu vârsta de până de 50 de ani din România ar dori să părăsească profesia didactică în următorii 5 ani, reprezentând mai puțin decât media OCDE de 14%.
- Stresul ridicat la locul de muncă poate fi asociat cu satisfacția profesorilor la locul de muncă și cu intenția acestora de a continua în profesia didactică. Mai mult, mediile și situațiile stresante pot afecta practicile și motivația profesorilor și a directorilor și chiar și performanțele elevilor. În România, 5% din profesori raportează că se confruntă “mult” cu stresul în activitatea lor, procentaj mai scăzut față de media OCDE de 18%.
- Aproape jumătate din profesorii din țările și economiile OCDE participante la TALIS raportează că a avea prea multe activități administrative reprezintă o sursă de stres cu care se confruntă la locul de muncă fie “destul de puțin”, fie “mult”. În România, primele trei cele mai răspândite surse de stres cu care se confruntă profesorii la locul de muncă “destul de puțin” sau “mult” sunt: sarcinile administrative, responsabilitatea pentru performanțele elevilor și menținerea disciplinei la clasă.
- În medie, în țările și economiile OCDE, la TALIS profesorii care raportează că se confruntă “mult” cu stresul în activitatea lor sunt de două ori mai probabil decât colegii lor cu niveluri mai scăzute de stres să raporteze că vor renunța să mai lucreze ca profesori în următorii 5 ani. În România, profesorii care raportează că se confruntă “mult” cu stresul în activitatea lor sunt de cel puțin cinci ori mai probabil să dorească să părăsească profesia didactică în următorii 5 ani.

III. Sprijinirea autonomiei profesionale, a colegialității și a colaborării

- TALIS evidențiază direcții promițătoare pentru a face locul de muncă al profesorilor mai profitabil și mai împlinitor. Autonomia profesorilor este un factor important pentru promovarea experimentării la clasă. În România, 93% din profesori raportează că dețin controlul asupra stabilirii conținuturilor la clasă, comparativ cu 84% în medie la nivelul țărilor și al economiilor OCDE participante la TALIS. În România, profesorii care raportează niveluri mai ridicate de control asupra clasei sunt mai probabil să raporteze că lucrează în medii școlare inovatoare.
- Oportunitățile pentru profesori de a avea o voce în dezvoltarea viziunii și a țărilor școlii sunt o componentă integrantă a *leadership*-ului profesorilor. În România, 25% dintre directorii din învățământul gimnazial raportează că profesorii lor au responsabilități semnificative privind majoritatea sarcinilor referitoare la politicile școlii, la curriculum și la instruire, ceea ce reprezintă un procent mai scăzut față de media OCDE de 42%.

Figura 3. Autonomie, colegialitate și colaborare

Rezultate bazate pe răspunsurile profesorilor și ale directorilor din învățământul gimnazial

Notă: Sunt prezentate doar țările și economiile cu date disponibile.

Sursa: OCDE, Baza de date TALIS 2018, Tabelele II.5.32, II.5.31, II.5.12, II.4.24 și II.4.1.

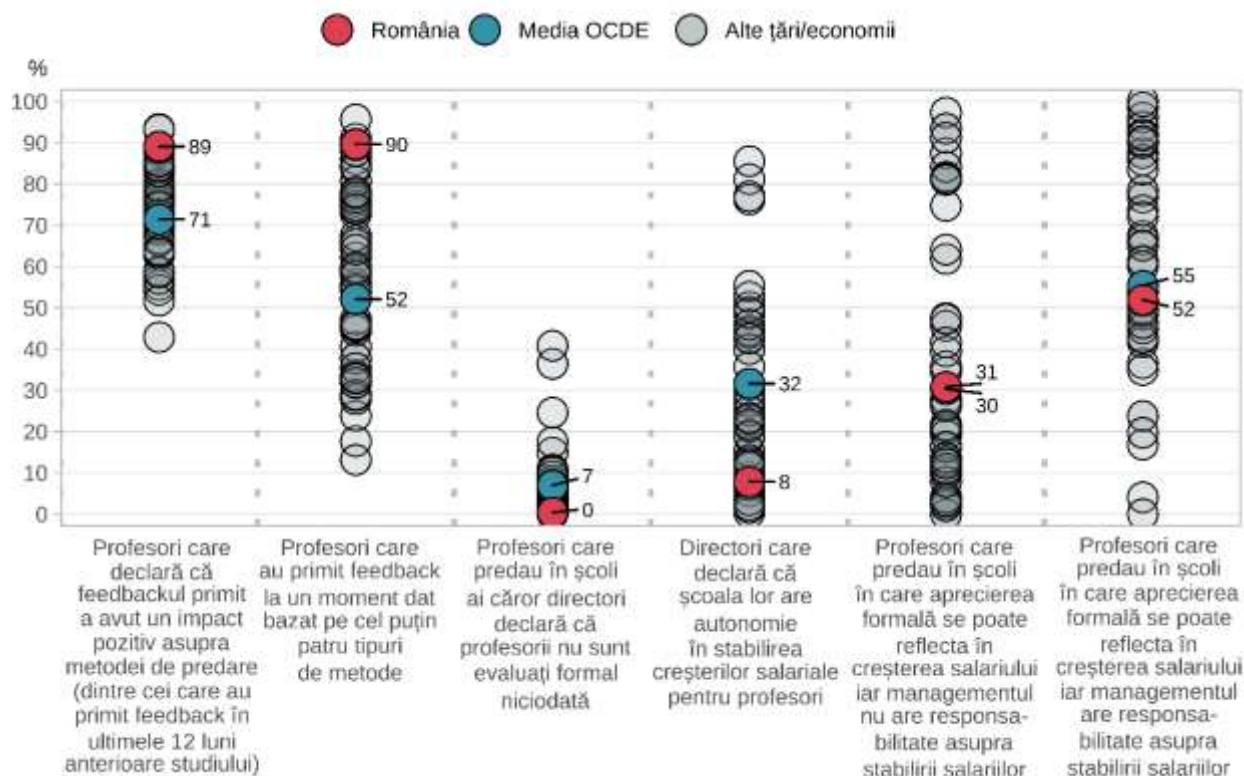
- Inovația în școli necesită sprijinul colegial și consilierea conducătorilor școlii. În România, 91% din profesori afirmă că activează într-o cultură școlară de colaborare caracterizată prin sprijin reciproc (media OCDE: 81%). Mai mult, 77% din directorii din învățământul gimnazial din România au derulat activități sistematice în sprijinul cooperării între profesori, pentru dezvoltarea de noi practici de predare în ultimele 12 luni anterioare administrării TALIS, ceea ce reprezintă un procentaj mai ridicat față de media OCDE de 59%.
- Conducătorii școlilor pot promova medii de lucru participative și colegiale. În România, 87% din profesori raportează că școala lor oferă personalului oportunități de a participa în mod activ la deciziile școlii (Media OCDE: 77%). În medie, la nivelul OCDE, profesorii care raportează că școala lor oferă personalului oportunități de a participa în mod activ la deciziile școlii tind să se angajeze mai frecvent în unele forme de colaborare.
- Colaborarea profesională poate deveni un fundament solid pentru practici inovatoare și eficiente. În medie, la nivelul OCDE, profesorii care se angajează în cooperare profesională, care implică un grad mai ridicat de interdependență între profesori, tind de asemenea să raporteze utilizarea mai frecventă a practicilor de predare eficientă precum activarea cognitivă. Oricum, colaborarea profesională nu reprezintă o practică frecventă la nivelul țărilor și economiilor OCDE participante la TALIS. În România, 11% din profesori raportează că participă la învățarea profesională prin colaborare cel puțin o dată pe lună (media OCDE: 21%), iar 13% se angajează în predarea în echipă cu aceeași frecvență (media OCDE: 28%).

IV. Valorificarea *feedback*-ului și a sistemelor de evaluare

- *Feedback*-ul profesorului este o pârghie importantă pentru îmbunătățirea calității predării întrucât urmărește optimizarea înțelegerii de către profesori a metodelor și practicilor lor. *Feedback*-ul poate îmbunătăți eficiența profesorilor atât prin recunoașterea punctelor forte ale profesorilor, cât și prin adresarea punctelor vulnerabile ale practicilor lor pedagogice. În România, 3% din profesori raportează că nu au primit niciodată *feedback* în școlile lor (media OCDE: 10%). În medie, la nivelul OCDE, formele de *feedback* cel mai frecvent utilizate se bazează pe observarea la clasă și pe rezultatele elevilor la nivel de școală și la nivel de clasă. În România, formele de *feedback* cel mai frecvent utilizate se bazează pe observarea profesorului la clasă în procesul didactic, pe rezultatele la nivelul școlii și la nivelul clasei și pe răspunsurile elevilor referitoare la predarea profesorului.
- În România, 89% din profesorii care au primit *feedback* în ultimele 12 luni anterioare administrării studiului raportează că a avut un impact pozitiv asupra practicilor lor de predare (media OCDE: 71%). În toate țările și economiile participante la TALIS, inclusiv în România, profesorii care raportează că au primit *feedback* bazat pe multiple metode sunt mai probabil să afirme că *feedback*-ul primit a avut un impact pozitiv asupra predării lor. Mai mult, 90% din profesori raportează că au primit *feedback* la un moment dat, bazat pe cel puțin patru tipuri diferite de metode, ceea ce reprezintă un procentaj mai ridicat față de media OCDE de 52%.

Figura 4. *Feedback* și evaluare

Rezultate bazate pe răspunsurile profesorilor și ale directorilor din învățământul gimnazial

Notă: Sunt prezentate doar țările și economiile cu date disponibile.

Sursa: OCDE, Baza de date TALIS 2018, Tabelele II.4.48, II.4.47, II.3.30, II.5.1 și II.3.48.

- Sistemele de evaluare utilizate pentru evaluarea formală a profesorilor încurajează îmbunătățirea continuă a practicilor acestora, prin oferirea de oportunități pentru recunoașterea și recompensarea profesorilor pentru eforturile lor. În România, un procentaj neglijabil al profesorilor se află în școli în

care directorii raportează că profesorii lor nu sunt evaluați formal niciodată, procentaj mai scăzut față de media OCDE de 7%.

- Pentru ca evaluarea să fie eficientă trebuie să conducă la consecințe corecte. De exemplu, consecințe precum numirea unui mentor pentru îmbunătățirea predării sau elaborarea unui plan pentru dezvoltarea profesională sunt bine aliniate cu funcția formativă a evaluării. În România, 91% din profesori activează în școli în care elaborarea planului de dezvoltare sau de formare profesională reprezintă o măsură obișnuită în urma unei evaluări (media OCDE: 90%), iar 81% din profesori activează în școli în care numirea unui mentor este o măsură obișnuită în urma unei evaluări (media OCDE: 71%).
- Scopul general de a garanta buna performanță și respectarea standardelor poate fi relaționată cu stimulente ale performanței precum creșteri salariale sau bonusuri financiare. În ultimii 5 ani, în România, proporția profesorilor care lucrează în școli în care evaluarea s-a reflectat uneori într-o creștere salarială sau într-un bonus financiar a rămas stabilă la 6 puncte procentuale.
- În România, proporția profesorilor care lucrează în școli în care evaluarea se poate reflecta într-o creștere salarială sau într-un bonus financiar este de 52% în școlile în care managementul școlii are responsabilitatea în privința salariilor (media OCDE: 55%). În școlile în care managementul școlii nu are responsabilitatea asupra salariilor, proporția este de 31% (media OCDE: 30%). Pe baza răspunsurilor directorilor din învățământul gimnazial, 8% dintre școli au asemenea responsabilitate în privința creșterilor salariale sau a bonusurilor, procent mai scăzut față de media OCDE de 32%.

V. Caracteristici cheie ale TALIS 2018

- TALIS utilizează chestionare administrate profesorilor și directorilor pentru a colecta datele. Scopul său principal este de a genera informații comparabile la nivel internațional, relevante pentru elaborarea și implementarea politicilor focalizate pe conducătorii școlii, pe profesori și pe activitatea de predare, cu accent pe acele aspecte care afectează învățarea elevilor. Sondajul oferă o voce profesorilor și directorilor, permițându-le să ofere informațiile necesare pentru dezvoltarea și analiza politicilor educaționale în domeniile-cheie.
- În primul rând, TALIS ajută factorii de decizie în politici publice să revizuiască și să dezvolte politici care promovează profesia didactică și cele mai bune condiții pentru o predare și învățare eficiente. În al doilea rând, TALIS îi ajută pe profesori, pe conducătorii școlilor și pe ceilalți actori educaționali să reflecteze asupra practicilor existente, să le discute și să găsească modalități de îmbunătățire a acestora. În al treilea rând, TALIS se bazează pe cercetările anterioare, oferind informații pentru activitatea viitoare a cercetătorilor.
- Au fost selectate nouă teme pentru includerea în sondajul TALIS 2018: practicile instrucționale ale profesorilor; conducerea școlii; practicile profesionale ale profesorilor; formarea profesorilor și pregătirea inițială; feedback-ul și dezvoltarea profesorilor; climatul școlar; satisfacția profesională; aspecte privind resursele umane și relațiile cu beneficiarii; și auto-eficacitatea profesorului. În această listă au fost adăugate două teme transversale: inovarea; și echitatea și diversitatea.
- Populația-țintă internațională pentru TALIS este compusă din profesorii care predau la nivelul învățământului secundar inferior și conducătorii școlilor publice și private. TALIS 2018 a oferit trei opțiuni suplimentare: în 15 țări și economii au participat și profesorii și conducătorii școlilor din învățământul primar (nivel ISCED 1); 11 țări au administrat sondajul și în școlile din învățământul secundar superior (ISCED 3) și 9 țări și economii au realizat sondajul și în școlile care au participat la Programul OCDE PISA pentru evaluarea internațională a elevilor, administrat în 2018 (*OECD Programme for International Student Assessment*).
- În fiecare țară, un eșantion reprezentativ de 4 000 de profesori și directori ai 200 de școli a fost selectat aleator pentru studiu. Luând în calcul toate componentele sondajului, aproximativ 250 000 de profesori au răspuns la studiu, reprezentând peste 8 milioane de profesori din 48 de țări și economii participante. În România, 3658 de profesori care predau la nivel gimnazial și 199 de directori au completat chestionarele TALIS.

- Primul volum TALIS 2018, *Teachers and School Leaders as Lifelong Learners* (Profesorii și conducătorii școlilor ca persoane care învață pe tot parcursul vieții), a fost publicat pe data de 19 iunie 2019 și a explorat dimensiunile referitoare la cunoștințele și abilitățile care caracterizează profesionalismul cadrelor didactice și al conducătorilor școlilor. Cel de-al doilea volum, *Teachers and School Leaders as Valued Professionals* (Profesorii și conducătorii școlilor ca profesioniști valoroși), publicat pe 23 martie 2020, a explorat prestigiul, oportunitățile privind cariera, cultura cooperării și autonomia.
- Toate datele raportate în această notă de țară provin din cel de-al doilea volum al raportului. Sursele adiționale de date (în afara celor precizate sub figuri) pentru Secțiunea I sunt: Tabelele II.2.5 și II.2.27; pentru Secțiunea II sunt: Tabelele II.3.6, II.2.22, II.2.63, II.2.43, II.2.47 și II.2.67; pentru Secțiunea III sunt: Tabelele II.5.37, II.4.24 și II.4.17; și pentru Secțiunea IV sunt: Tabelele II.4.37, II.4.44, II.4.55, II.3.42 și II.3.52.

Acest document este publicat sub responsabilitatea Secretarului General al OCDE. Opiniile exprimate și argumentele utilizate aici nu reflectă în mod necesar poziția oficială a țărilor membre OCDE. Acest document, precum și orice alte date sau hărți incluse aici, nu aduc atingere statutului sau suveranității vreunui teritoriu, delimitării frontierelor și granițelor internaționale și nici numelui vreunui teritoriu, oraș sau zonă.

Referințe

OECD (2020), *TALIS 2018 Results (Volume II): Teachers and School Leaders as Valued Professionals*, TALIS, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/19cf08df-en>.

Pentru mai multe informații privind TALIS 2018 vizitați <http://www.oecd.org/education/talis/>

Datele pot fi găsite și online la [StatLinks](#) aflat sub tabelele și graficele din publicație.

Explorați, comparați și vizualizați mai multe date și analize utilizând: <http://gpseducation.oecd.org/>.

<p>Întrebările pot fi adresate către: TALIS team Directorate for Education and Skills TALIS@oecd.org</p>	<p>Autorii notei de țară: Pablo Fraser, Gabor Fülöp, Massimo Loi and Markus Schwabe Directorate for Education and Skills</p>
---	---

Traducere și adaptare din limba engleză: Echipa TALIS România. Această traducere este publicată printr-un acord cu OECD. Nu este o traducere oficială a OECD. Calitatea traducerii și coerența sa în raport cu textul în limba originală a documentului se află în responsabilitatea exclusivă a autorului/ autorilor traducerii. În cazul existenței vreunei discrepanțe între documentul original și traducere, se va considera valid doar textul documentului original.